

HÖGSKOLAN
DALARNA

VINTERTURISMENS UTVECKLING 2012-2017

En kartläggning av gästnätternas fördelning
och utveckling på kommunnivå i Dalarnas län

Vinterturismens utveckling 2012-2017

En kartläggning av gästnätternas fördelning och utveckling på kommunnivå i Dalarnas län

Författare: Zuzana Macuchova

Daniel Brandt

Oktober 2017

Innehållsförteckning

Förord.....	4
Data	4
Datakällans uppbyggnad och kvalitet.....	5
Bearbetning av inkvarteringsstatistiken	5
Vinterturismen i Dalarna i nationell jämförelse	7
Förändring av antalet gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17.	7
Turismexport på regional nivå	8
Vinterturismen i Dalarnas kommuner	11
Turismexport på kommunal nivå i Dalarna.....	14
Tillkommande officiella gästnätter på länsnivå	18
Slutsatser	19

Figurförteckning

Figur 1 Områden i Dalarna för vilka antalet gästnätter har beräknats.....	6
Figur 2 Antal gästnätter i Stockholm, Skåne, Västra Götaland och Dalarna.	7
Figur 3 Antal gästnätter under vintersäsong i Dalarnas län 2012-2017	8
Figur 4. Antal svenska gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17	9
Figur 5 Antal internationella gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17	10
Figur 6. Största exportmarknaderna inom turism i Dalarna vintersäsongen 2016/17	10
Figur 7. Utveckling av antal gästnätter per vintersäsong 2012/13-2016/17 hos de tre största exportmarknaderna.....	11
Figur 8 Antal gästnätter i Dalarna vintersäsongen 2016/17 (Siffrorna i kartan anger den procentuella förändringen från föregående vintersäsong).....	12
Figur 9 Antal gästnätter under vintersäsong Dalarnas kommuner 2012-2017	13
Figur 10 Antal svenska gästnätter under vintersäsong Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17.....	14
Figur 11 Antal internationella gästnätter under vintersäsong i Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17.....	15
Figur 12 Procentandel internationella gästnätter under vintersäsongen i Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17	16
Figur 13 Kommunernas andel av länets utländska turister under vintersäsong 2012/13 till 2016/17.....	17
Figur 14 Utveckling av antalet gästnätter under vintersäsongen i förmedlade privata stugor och lägenheter i Dalarnas län.....	18

Förord

Turismens betydelse i Sverige fortsätter att öka i omfattning. Under 2016 var det närmare 62 miljoner övernattningar i Sverige, vilket innebär en ökning med tre procent i jämförelse med föregående år. Tre fjärdedelar av alla övernattningar står svenska besökare för. Storstadsregionerna Stockholm, Västra Götaland och Skåne ligger traditionellt på topplistan över svenska län med flest antal övernattningar, på fjärde plats kommer Dalarna, med strax över 3.5 miljoner gästnätter i kommersiellt förmedlade boenden, vilket motsvarar logiintäkter på cirka 1 miljard SEK.

I Dalarna, till skillnad mot andra delar av Sverige, är antalet gästnätter relativt jämnt fördelat mellan sommar- och vinterhalvåret. Den största anledning till detta är en relativ betydelsefullt vinterturism. I vissa kommuner fördelas turismen mellan säsongerna väldigt jämt, medan andra kommuner, framförallt de med stora skidanläggningar, har en tydlig vintersäsongsdominans.

Eftersom turismsektor blir allt viktigare för den regionala ekonomin är det viktigt att försöka mäta hur den utvecklas över tid. Det finns flera olika sätt att göra detta. Förutom enskilda fallstudier kan ett antal statistiska källor ge en indikation av utvecklingen. Den här rapporten är framtagen av CeTLer- Centrum för besöksnäringens forskning vid Högskolan Dalarna. Med hjälp av olika undersökningar och sammanställningar av offentlig och egeninsamlad statistik studeras utvecklingen inom turismbranschen både regionalt och nationellt. Målsättningen är att sprida kunskap om hur branschen fungerar och förändras över tid.

I den här specifika rapporten redovisas gästnattsutveckling på kommersiella anläggningar i Dalarnas län för vintersäsongerna 2012/13 till och med 2016/17. Gästnattsstatistiken samlas in av SCB på uppdrag av Tillväxtverket och visar hur många övernattningar som skett i ett område under en viss tid. Rapporten syftar till att studera utvecklingen över tid på såväl läns- som kommunal nivå. Ambitionen är att följa antalet gästnätter som produceras i boendekategorierna hotell, vandrarhem, camping och stugby, över tid. Anledningen att just dessa boendekategorier valts ut är att det är möjligt att kartlägga utvecklingen på kommunal nivå i dessa boendeselement. I början av rapporten beskrivs data kortfattat för att ge en bild av vilka möjligheter och begränsningar som är associerat med gästnattsstatistiken. Därefter ges en överblick över utveckling på regional nivå och slutligen delas statistiken upp på kommunal nivå.

Data

I den här rapporten baseras diagrammen och analyserna på inkvarteringsstatistik som varje månad samlas in av SCB på uppdrag av Tillväxtverket. Statistiken är fördelad på olika typer av boenden; hotell och vandrarhem, privat förmedlade stugor och lägenheter samt campingplatser. Inkvarteringsstatistiken innehåller även uppgifter om nationalitet bland gästerna, samt uppgifter om kapacitetsutnyttjande och hur länge gästerna stannar. Däremot särskiljs inte affärsresenärer

från fritidsresenärer i beläggningsstatistiken vilket innebär att det inte är möjligt att relatera gästnätter till huvudsyfte för resan.

Inkvarteringstiken baseras på en totalundersökning där bl.a. antalet gästnätter i hotell, stugby, vandrarhem, förmedlad privat stuga eller vandrarhem och campingplats samlas in. De allra minsta anläggningarna med färre än 5 rum eller 9 bäddar inkluderas exempelvis inte i statistiken. Inte heller de minsta stugbyarna finns med i registret.

Datakällans uppbyggnad och kvalitet

De felkällor som SCB anger för statistiken rör bland annat bortfallsfel, att en anläggning inte lämnar in någon statistik och mätfel som kan uppkomma p.g.a. exempelvis missförstånd. Andra felkällor som SCB noterar är ramteckningsfel, d v s att vissa segment inom boendeanläggningar saknas eller att andra segment som inte borde återfinnas i statistiken har inkluderats. I metoden som används för att skapa inkvarteringsstatistiken försöker SCB korrigera för dessa felkällor för att därigenom kunna återskapa en så sann bild som möjligt av utvecklingen.¹

Naturligvis utgör inte inkvarteringsstatistiken hela sanningen av hur antalet gästnätter utvecklas i ett område. Exempelvis inkluderas inte alla boendetyper i inkvarteringsstatistiken och inte heller alla former av boenden tas med eftersom de är svåra att kartlägga. Ett exempel är privatägda fritidshus som på vissa platser är väldigt vanligt förekommande. Om de enbart används privat eller om de hyrs ut privat utan inblandning av en kommersiell förmedling så återfinns de gästnätter som produceras i detta segment inte i den officiella statistiken. Det finns anledning att anta att den privata uthyrningen har ökat över tid i takt med nya plattformar på nätet har introducerats samt att schablonavdraget vid beskattning av privat uthyrning höjdes markant 2013. Ett annat problem med den officiella statistiken är att anläggningar som försvinner och uppstår i registret har även en tidsmässig förskjutning i statistiken vilket kan påverka siffrornas tillförlitlighet. Det innebär att det kan finnas boendeanläggningar som hyr ut boenden men att dessa inte har hunnit tagits med i SCB:s population. På liknande sätt så kan det finnas anläggningar som inte hunnit tas bort ur anläggningsregistret trots att de har gått i konkurs under året.

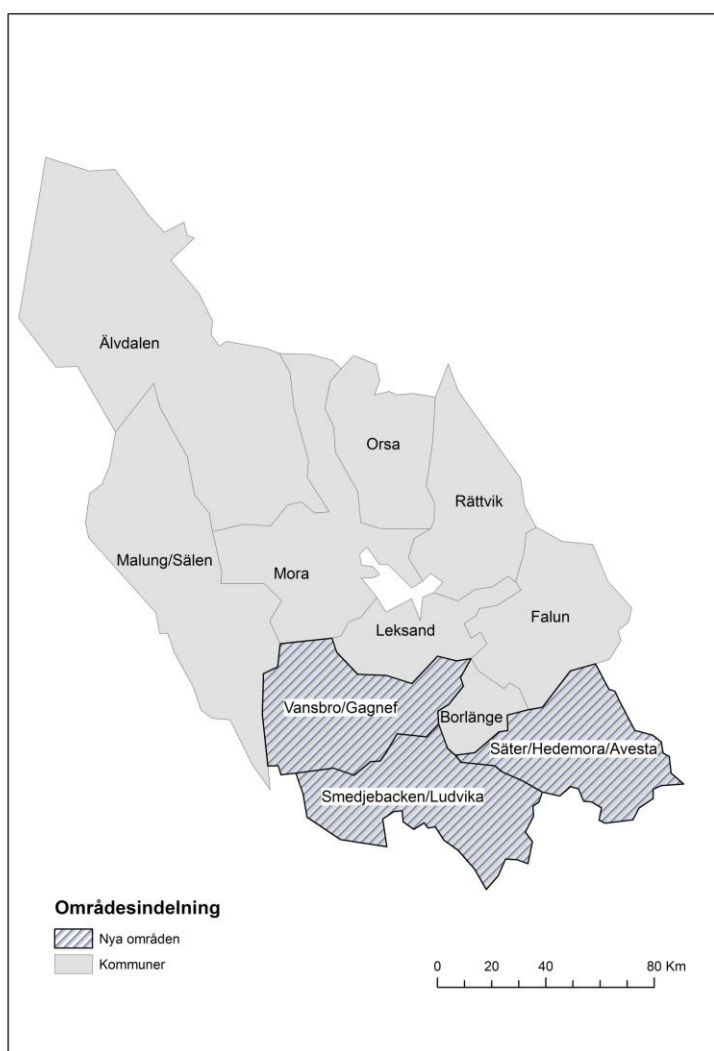
Bearbetning av inkvarteringsstatistiken

Inkvarteringsstatistiken har i den här rapporten aggregerats såväl tidsmässigt som geografiskt. Den tidsmässiga aggregeringen har gjorts med avseende på huvudsaklig period då turismen sker. Indelningen som använts i denna rapport innebär att som vintersäsong räknas perioden oktober till april nästföljande år, och som sommarsäsong betraktas sedan perioden maj – september. Denna indelning överensstämmer inte alltid med den periodindelning som använts av andra organisationer. Det gör att jämförelser mellan andra organisationers kartläggning av utvecklingen av antalet gästnätter inte är helt jämförbara med de siffror som presenteras i den här rapporten. Vår målsättning har varit att aggregera månaderna till vinter- respektive

¹ För en detaljerad beskrivning av felkällor och statistikinsamling se: Tillväxtverket Kvalitetsdeklaration version 1 2017-03-07.

http://www.scb.se/contentassets/463cd42190134c0b9eaa81e830bf25d7/nv1701_kd_2017_kh_170307.pdf

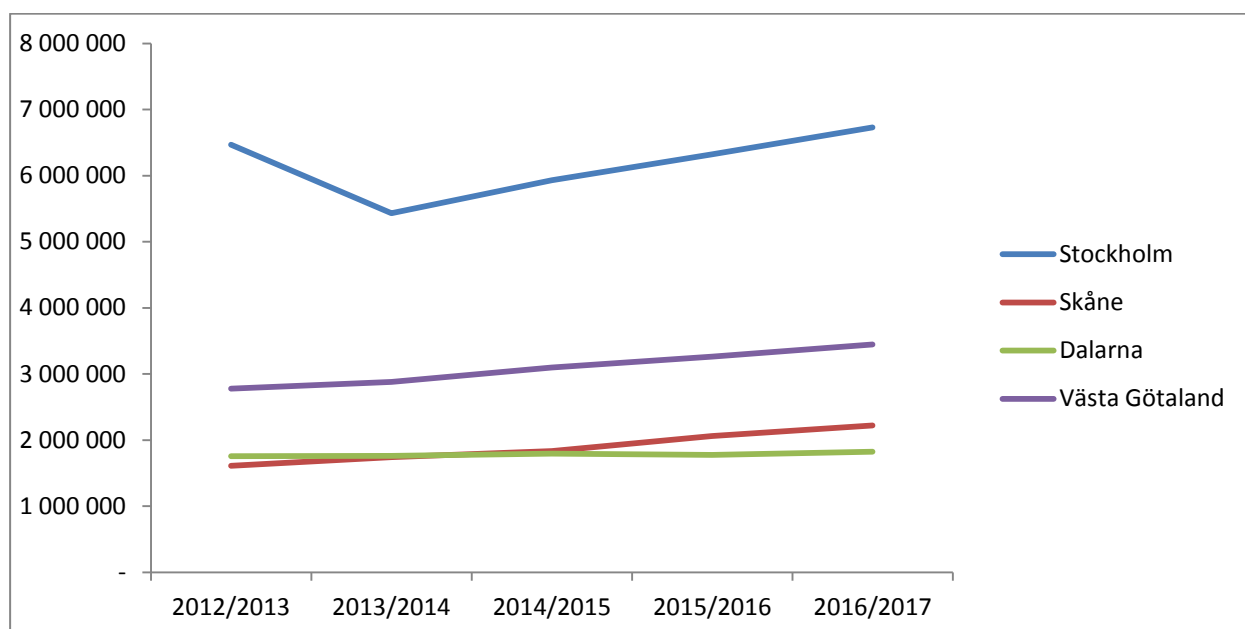
sommarsäsong på sådant sätt att säsongerna hålls konstanta utan att ta hänsyn till exempelvis olika kalendereffekter. I den tidsmässiga indelningen i den här rapporten ligger exempelvis alltid påsken under vintersäsongen. En annan orsak till att månaderna har aggregerats är att antalet öppna boendeanläggningar varierar över året vilket innebär vissa kommuner under ett antal månader annars skulle omfattas av sekretess. Orsaken till denna sekretess är att SCB inte särredovisar kommuner med antal boendeanläggningar lägre än 5. Det skulle göra jämförelser mellan kommunerna svåra att genomföra både tidsmässigt och geografiskt. För att möjliggöra jämförelser över tid så har kommuner som ligger i riskzonen att bli utelämnade pga. sekretess slagits ihop till större områden som omfattar två eller fler kommuner. Principen som har följts har varit att lägga samman kommuner som angränsar varandra och som antas ha viss funktionell koppling med avseende på turism. Kommunindelningen som nyttjas i denna rapport återfinns i figur 1 nedan. Total tre områden utgörs av sammanslagningar av kommuner. Dessa är; Smedjebacken-Ludvika, Avesta- Hedemora- Säter och Vansbro-Gagnef. För övriga kommuner särredovisas kommunsiffror.

Figur 1 Områden i Dalarna för vilka antalet gästnätter har beräknats

Vinterturismen i Dalarna i nationell jämförelse

Vid en analys av vinterturismen så framgår det av figur 2 att Dalarnas län har en stark position när det gäller vintersäsongen i Sverige. Endast de tre storstadslänen Stockholm, Skåne och Västra Götaland producerar fler gästnätter än Dalarna under dessa månader. Sedan 2012 har dock trenden i de tre storstadslänen varit mer positiv. Exempelvis har Skåne gått om Dalarna och intar idag tredjeplatsen bland länen med avseende på antalet producerade gästnätter under vintersäsongen. Idag är skillnaden mellan Skåne och Dalarna ca 400 000 gästnätter per vintersäsong till Skånes fördel. Under periodens början var Dalarnas gästnätter under vinterhalvåret mer än 100 000 fler än Skåne.

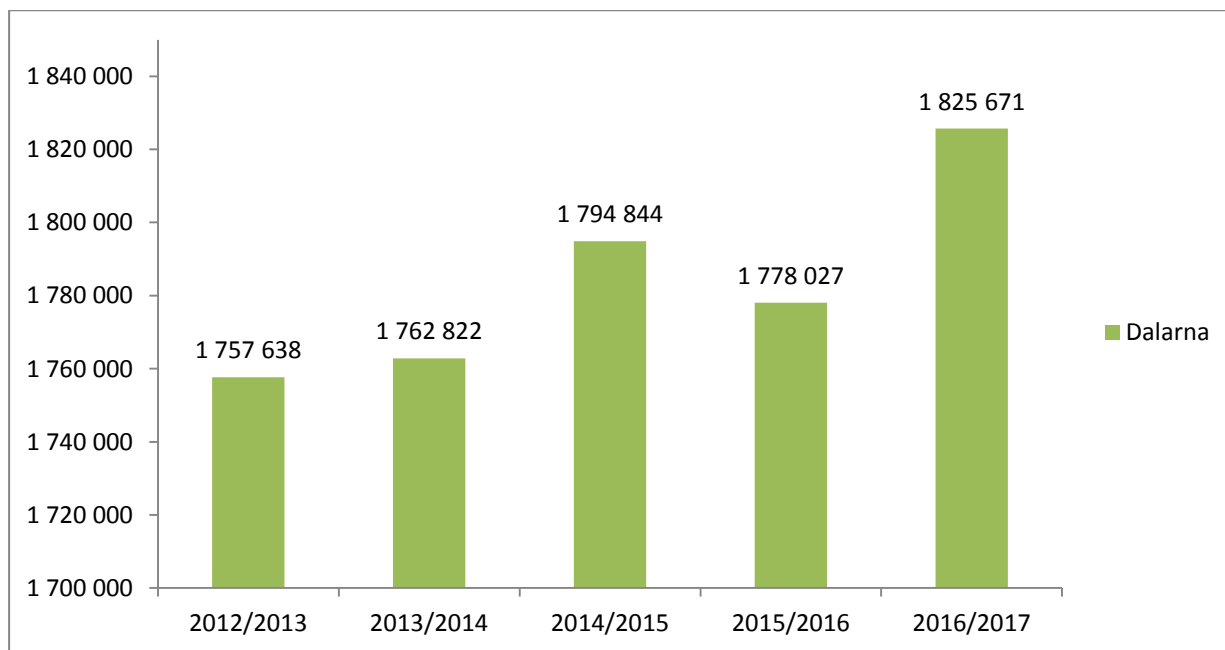

Figur 2 Antal gästnätter i Stockholm, Skåne, Västra Götaland och Dalarna.

Källa: SCB och Tillväxtverket Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april.

Förändring av antalet gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17.

Enlig den senaste statistiken från SCB som finns beskriven i figur 3 nedan, uppgick antalet gästnätter i Dalarnas län 2017 till ca 1 827 000 under vintersäsongen 2016/2017. Det innebär att antalet gästnätter under vinterhalvåret har ökat med ca 70 000 i Dalarna under de senaste fem åren. Jämfört med föregående vintersäsong ökade antalet gästnätter i kommersiella anläggningar med omkring 2,5 %. Om den här ökningen är början på en positiv trend eller en slumpvariation är något som nästa års siffror får utvisa.

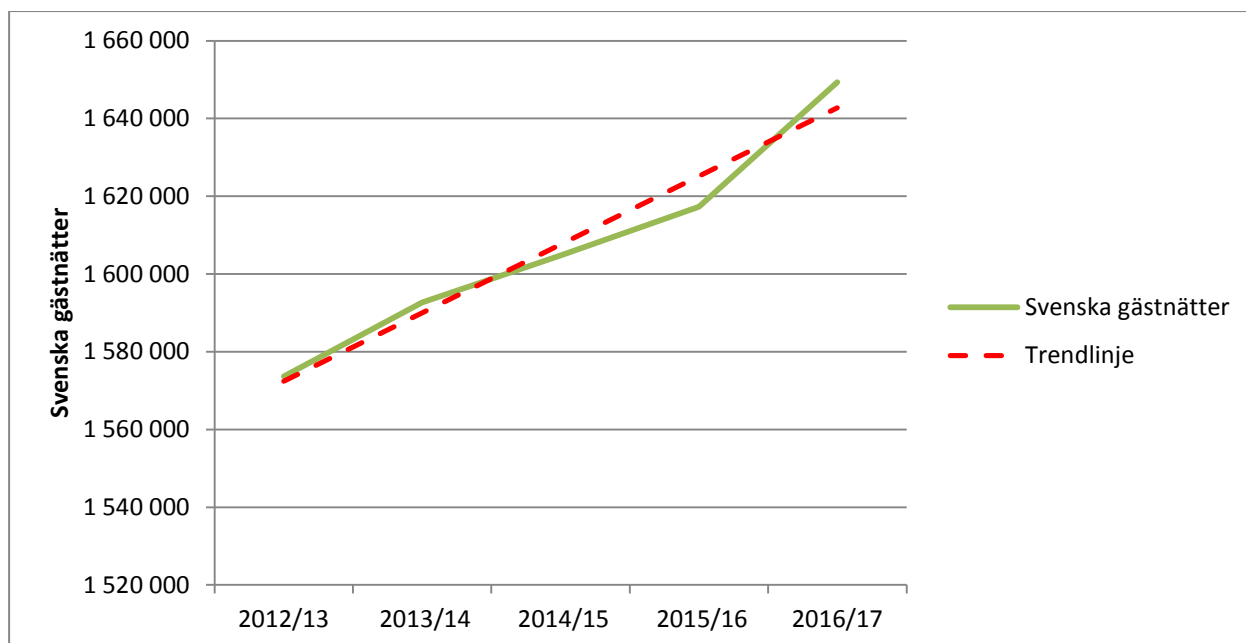

Figur 3 Antal gästnätter under vintersäsong i Dalarnas län 2012-2017

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april.* Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Turismexport på regional nivå

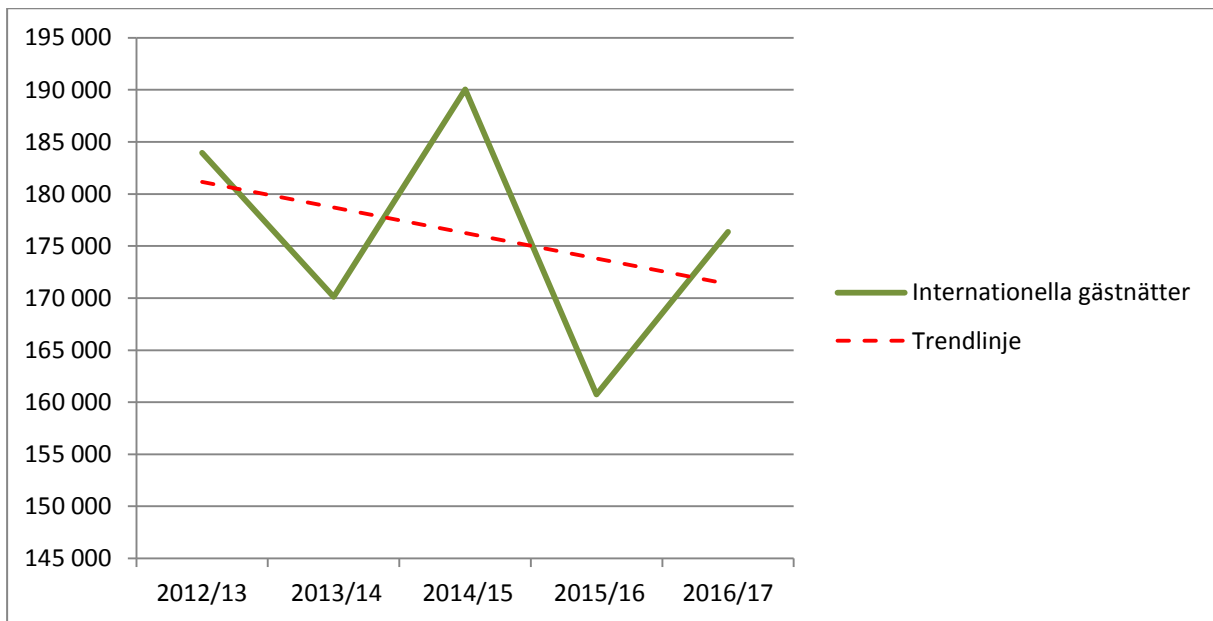
Den svenska turismen består till en övervägande del av svenska gäster även om andelen utländska besökare som turistar i Sverige har ökat avsevärt under de senaste åren. Visit Sweden och andra offentliga organisationer har i flera år arbetat strategiskt med att understödja den positiva utvecklingen av turismexporten. Nationellt har resultatet varit väldigt positivt, då nya exportmarknader har öppnats och volymerna från redan existerande marknader har vuxit. Utifrån ett regionalt perspektiv är resultatet mer skiftande. Vissa län har upplevt en stor ökning av andelen utländska turister samtidigt som andra län har haft en betydligt lägre tillväxt. Resultatet av den här utvecklingen är att den geografiska tyngdpunkten mellan länen har förändrats. Allt större andel av de utländska turisterna finns idag i storstadslänen, och en allt lägre andel finns i glest befolkade länen med liten turismexport i början av mätperioden.

Figur 4. Antal svenska gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. * Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

I figur 4 och 5 har de totala gästnätterna delats upp i svenska och utländska gästnätter. Figur 4 visar att det finns en positiv trend i antalet svenska gästnätter i Dalarna från 2012/13 till vintern 2016/17. Antalet gästnätter har ökat från ca 1 580 000 till mer än 1 640 000 stycken. Noterbart i figur 4 är även att turismen i länet är kraftigt dominerat av inhemsk turism. En kraftig majoritet (90 %) av gästnätterna under vinterhalvåret i Dalarna genereras av svenska besökare. Av de 1,8 miljoner besökare som kommer till Dalarna under vinterhalvåret är bara omkring 200 000 från utlandet. Detta mönster är i linje med situationen i andra liknande län.

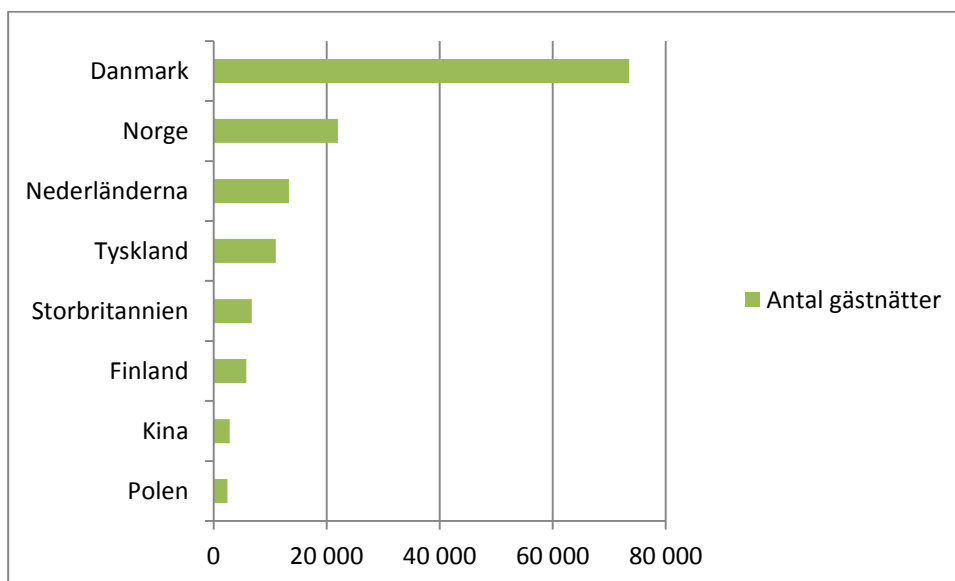

Figur 5 Antal internationella gästnätter i Dalarnas län vintersäsong 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. * Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

För de utländska gästnätterna har utvecklingen varit något mer varierad under perioden. Som syns i figur 5 så har trenden varit negativ men det finns en avsevärd slumpmässig variation kring denna trendlinje.

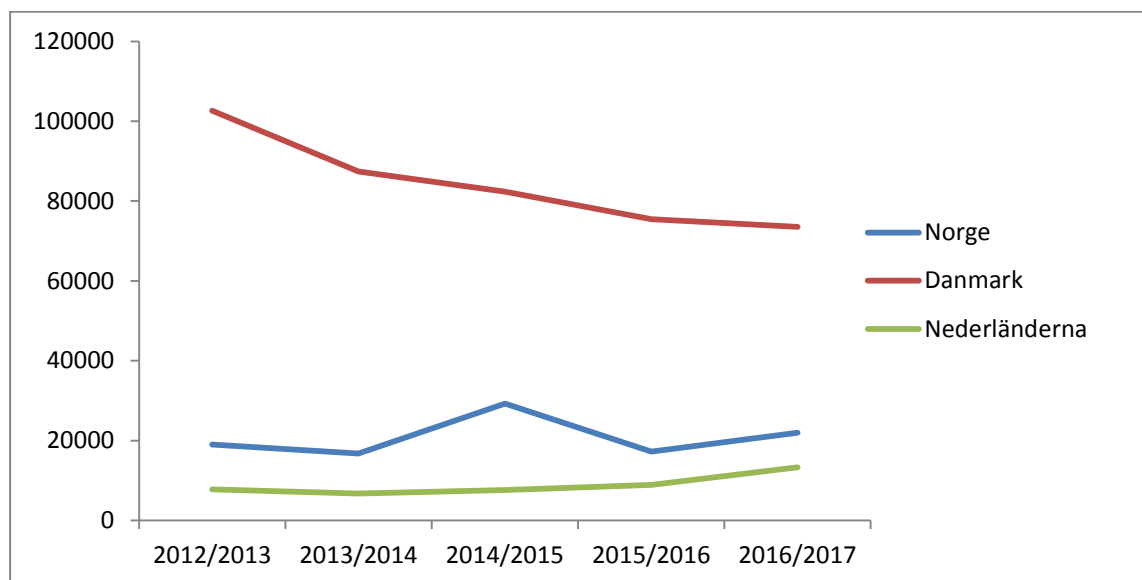
Den positiva utvecklingen av det totala antalet gästnätter under vintersäsongen i Dalarna är alltså inte ett resultat av en ökad export utan, som visas i figur 4 och 5, av att antalet svenska besökare ökat samtidigt som antalet utländska besökare är något färre än de var 2012/13. Däremot har vissa exportmarknader utvecklats väldigt positivt under perioden.

Figur 6. Största exportmarknaderna inom turism i Dalarna vintersäsongen 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. * Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Vid en uppdelning av exportmarknaden i olika delsegment (fig. 6) visar statistiken att en hög procentandel (42 %) av gästnätterna i Dalarnas län under vinterhalvåret genereras av besökare från Danmark. Mer än 70 000 av de ca 170 000 utländska gästnätterna vintersäsongen 2016/17 kom från danska övernattnings. Därefter kom i fallande ordning; Norge (12 %), Nederländerna (8 %) Tyskland (6 %) och Storbritannien (4 %).

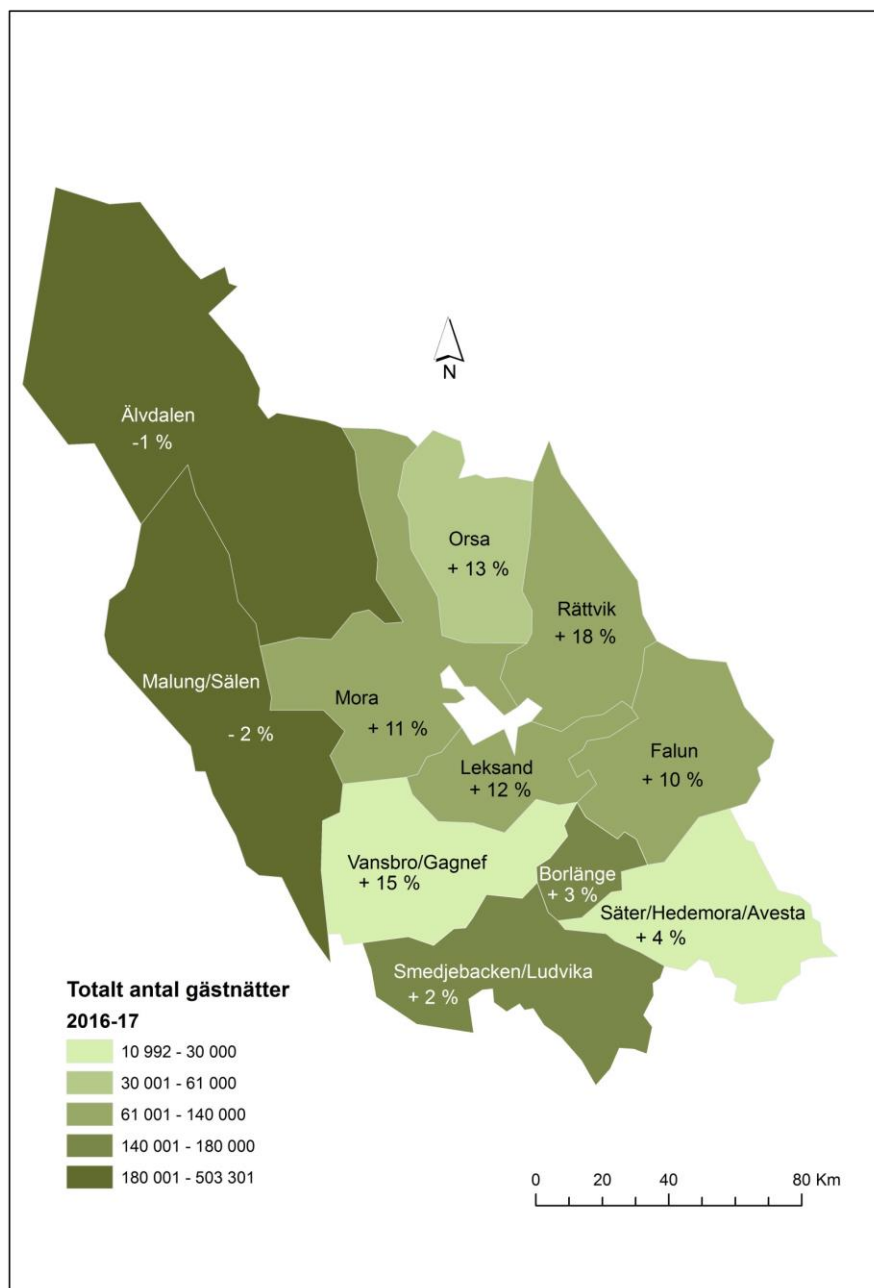
Figur 7. Utveckling av antal gästnätter per vintersäsong 2012/13-2016/17 hos de tre största exportmarknaderna

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april.* Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Utvecklingen i de tre största exportmarknaderna, Danmark, Norge och Nederländerna, under vintersäsongen 2016/17 visas i figur 7. Dessa länder stod sammantaget för en majoritet av den totala utländska gästnattsvolymen i länet. Utvecklingen över tid ser relativt olika ut för dessa tre exportmarknader. Danmarks utveckling är mest noterbar. Antalet danska gästnätter har sjunkit från över 100 000 under vintersäsongen 2012/13 till omkring 75 000 under 2016/17. Minskningen av danska gästnätter verkar dock ha planat ut och nedgången i antalet gästnätter mellan de två senaste säsongerna är betydligt mindre än mellan föregående säsonger. Till skillnad mot Danmark har Norge och Nederländerna en positiv trend av antalet gästnätter. Framförallt Nederländernas är kraftigt positiv. Deras antal har stigit från omkring 7 000 i periodens början till över 13 000 i dess slut. En annan noterbar förändring är att vintersäsongen 2014/15 kännetecknades av en kraftig ökning av norska gästnätter. Orsaken är troligen att skid-VM i Falun attraherade många norska besökare.

Vinterturismen i Dalarnas kommuner

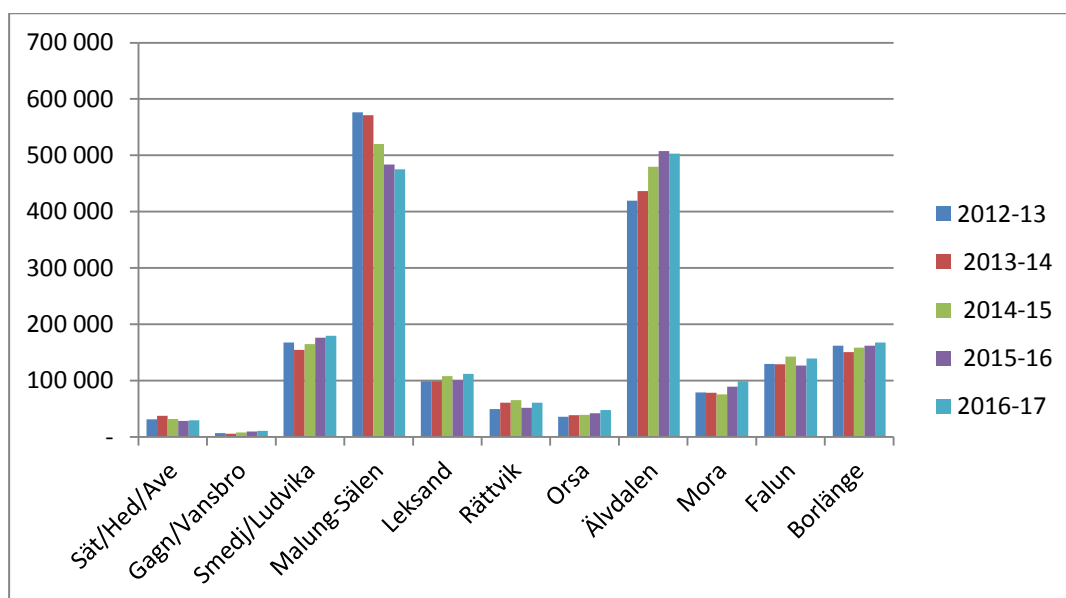
Inte helt förvånande har vinterturismen i Dalarna ett tydligt geografiskt fokus i fjällkommunerna i länet, se figur 8. Vinterturismen är koncentrerad till Malung-Sälen och Älvdalens kommun. Andra kommuner med relativt många vinterturister är Borlänge och Smedjebacken/Ludvika. Kommunerna som uppvisade lägst antal gästnätter under vinterhalvåret 2016/17 var Säter/Hedemora/ Säter, och Vansbro/Gagnef. Denna fördelning förklaras till största delen av de större skidanläggningarnas lokalisering.

Figur 8 Antal gästnätter i Dalarna vintersäsongen 2016/17 (Siffrorna i kartan anger den procentuella förändringen från föregående vintersäsong)

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. * Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Kartan visar även hur stor procentuell förändring kommunerna hade i förhållande till föregående vintersäsong. Det kan konstateras att alla, förutom fjällkommunerna, uppvisar en ökning av antalet gästnätter. I figur 9 nedan visas utvecklingen av gästnätterna fördelat på kommun och över tid.

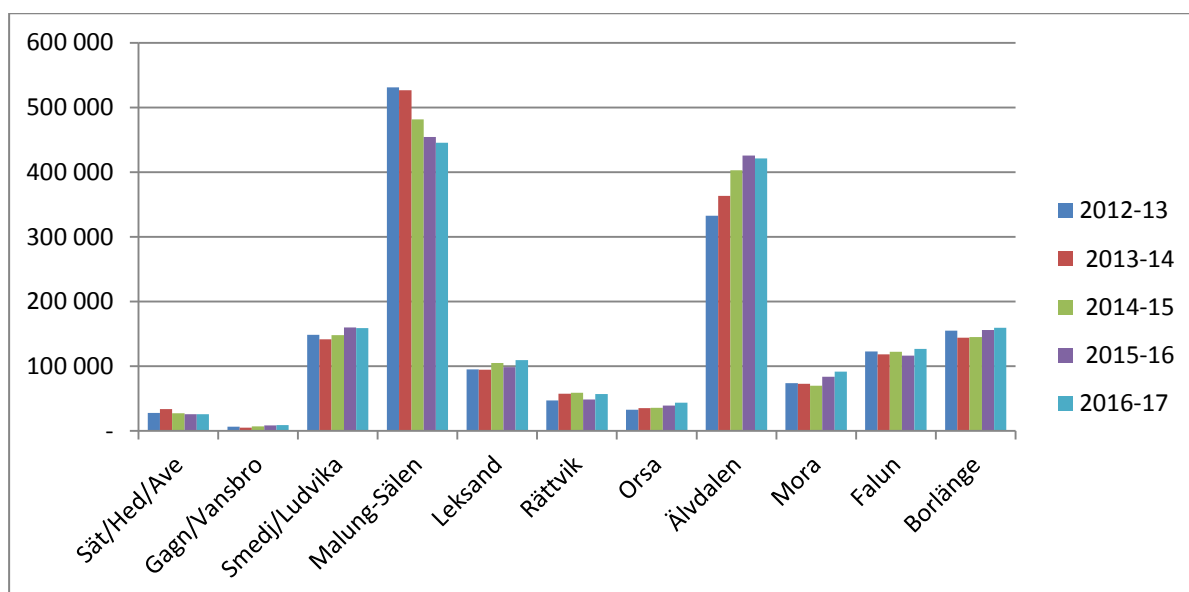

Figur 9 Antal gästnätter under vintersäsong Dalarnas kommuner 2012-2017

Källa: SCB och Tillväxtverket. Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. *Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Som nämnts, om ser man till det totala antalet gästnätter i vintersäsongen 2016/2017, är Malung-Sälen och Älvdalen de två kommuner som har störst antal gästnätter. Älvdalen har strax över 500 000 gästnätter och Malung-Sälen 475 000 gästnätter 2016/2017. Figur 9 visar utvecklingen av antal gästnätter i Dalarnas kommuner under perioden 2012-2017. Det framgår tydligt att trots att både Malung-Sälen och Älvdalen har ungefär lika stort antal gästnätter i periodens slut, så skiljer sig utvecklingen väsentligt. Antalet gästnätter i Älvdalens kommun steg stadigt under de första fyra vintersäsongerna i perioden, från strax över 400 000 gästnätter under vintern 2012/13 till strax över 500 000 gästnätter under vintern 2015/16, för att stanna på denna nivå, i slutet av perioden. Samtidigt upplevde Malungs-Sälens kommun en utveckling i motsatt riktning. Antalet gästnätter för Malung-Sälen minskade successivt med 100 000 gästnätter från ungefär 570 000 gästnätter i vinter 2012/13, till 475 000 gästnätter i slutet av perioden. För Älvdalen innebär det en procentuell ökning på knappt 20 % och för Malung-Sälen en minskning med 18 %, jämfört med början av perioden.

Andra kommuner i länet kännetecknas av en stabil trend, d v s att antalet gästnätter är ungefär likadant under hela perioden, med undantaget för kommuner Säter/Hedemora/Avesta som upplevde en svag försvagning.

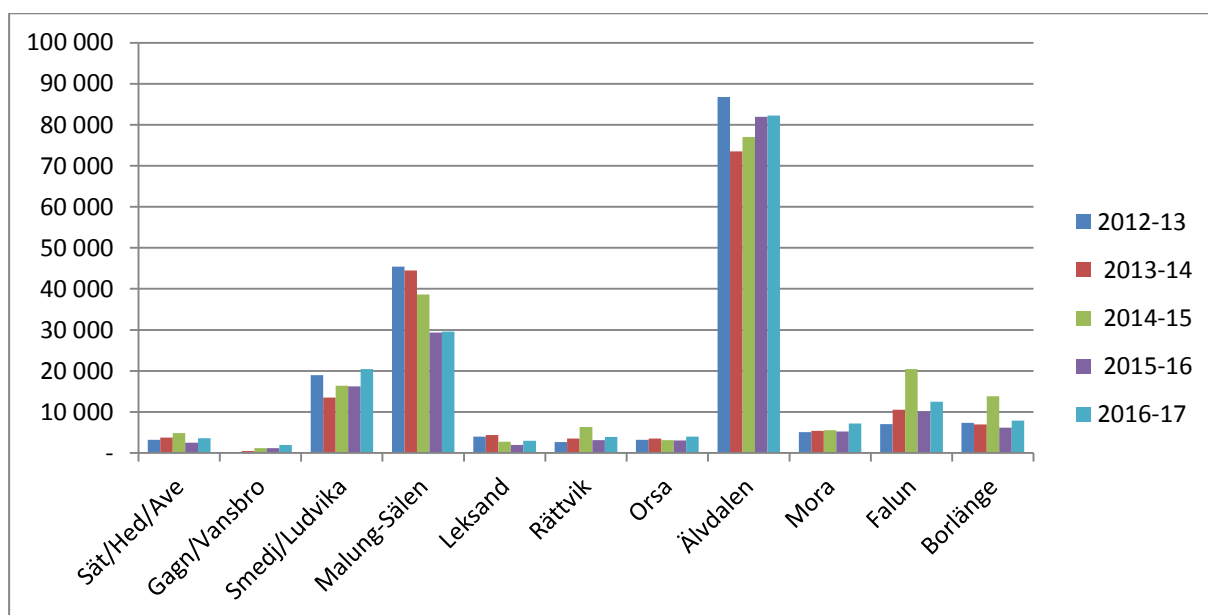
Figur 10 Antal svenska gästnätter under vintersäsong Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket. Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. *Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

I figur 10 visas hur många av de totala gästnätterna som var ett resultat av svenska övernattningsar. I figuren syns att alla områden utom två har fler svenska övernattningsar 2016/17 jämfört med vintersäsongen 2012/13. Ett undantag är Malung-Sälens kommun där antalet har minskat. Av den totala nedgången av gästnätter mellan de båda säsongerna i Malung/Sälén utgör tillbakagången av svenska gästnätter omkring 80 % av det totala tappet. Även om exporten i Malung-Sälens kommun har minskat, så är huvudförklaringen bakom tillbakagången inte att det är de internationella gästnätterna som har försvunnit, utan att antalet svenska gästnätterna har gått ned mycket mer.

Turismexport på kommunal nivå i Dalarna

I Dalarna är de internationella gästnätterna relativt ojämnt fördelade mellan kommunerna. Flest internationella gästnätter produceras i Älvdalens och Malung/Sälens kommun. Minst antal produceras i Gagnef/Vansbro området med färre än 2000 noterade gästnätter under vintern 2016/17.

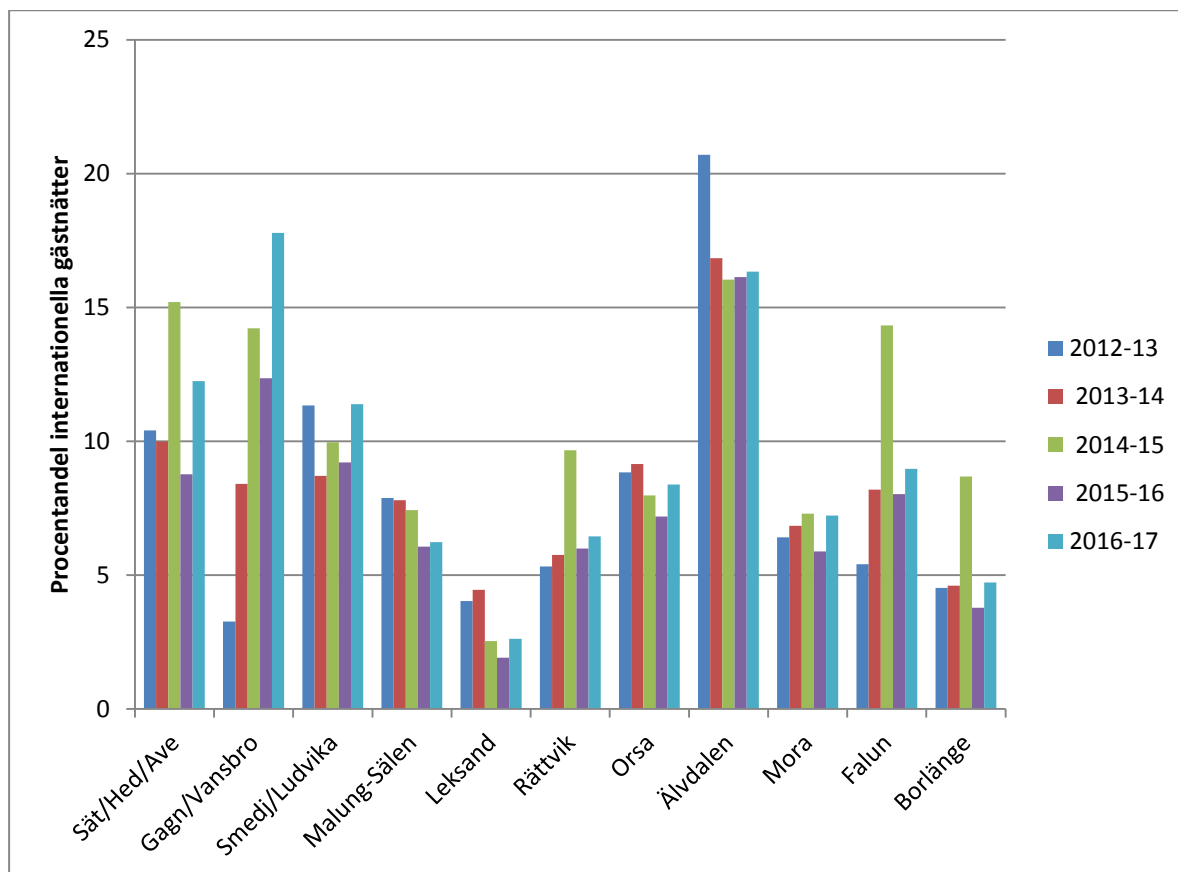
Figur 11 Antal internationella gästnätter under vintersäsong i Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket. Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. *Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Förändringen av det totala antalet internationella gästnätter över tid, som syns i figur 11, uppvisar en något blandad bild. Figuren visar att utvecklingen av internationella gästnätter har varit mest positivt i Älvdalen, även om senaste säsongen inte når upp till samma volymer som säsongen 2012/13. Minst lyckosam var utvecklingen av internationella gästnätter i Malung-Säléns kommun. Där syns en minskning med närmare 15 000 internationella gästnätter mellan säsongerna 2012/13 och 2016/17. Kommunen upplevde dock en svag ökning under den senaste vintersäsongen jämfört med föregående vinter. Det kan jämföras med de föregående tre säsongerna då antalet internationella gästnätter kontinuerligt minskat.

Sammantaget förefaller turismexporten vara framgångsrik vintersäsongen 2016/17 i Dalarnas kommuner jämfört med föregående säsong. I de kommuner där antalet utländska turister minskade i början av mätperioden tycks nedgången ha avtagit och vänts till en positiv trend.

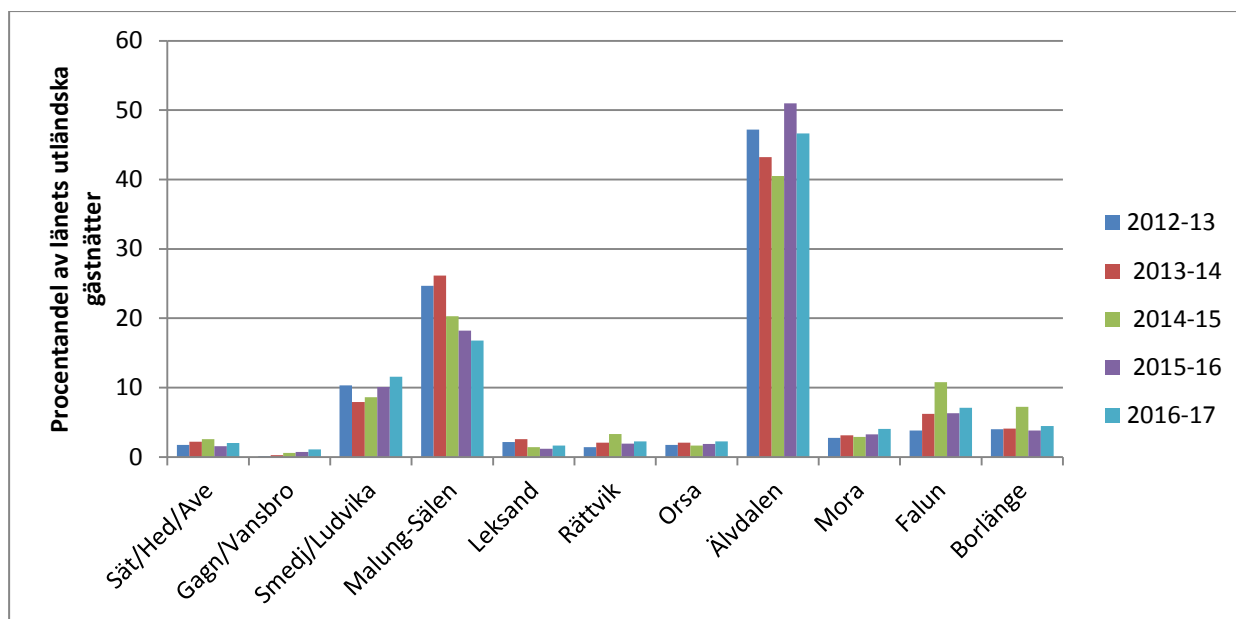
Noterbart i figur 10 är det höga antalet utländska gäster 2014/15 i Falun, Borlänge och Rättvik. Förmodligen rör det sig om effekter av skid-VM 2014/15. Antalet utländska gästnätter steg dramatiskt under denna vinter för att nästföljande år återställas på ungefär samma nivå som vintersäsongen året innan skid-VM gick av stapeln. I övrigt syns i diagrammet att flera kommuner upplevde en vinter med många utländska gästnätter 2012/13.

Figur 12 Procentandel internationella gästnätter under vintersäsongen i Dalarnas kommuner från 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket. Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april. *Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Sett till andelen internationella gästnätter skiljer sig Dalarnas kommuner åt. En förhållandevis låg procentandel internationella gästnätter återfinns i Leksand, Borlänge, Mora och Rättvik. Eftersom andelarna i vissa fall är beräknade på små tal bör dock siffrorna tolkas med viss försiktighet. I Älvdalen är andelen utländska gästnätter störst bland kommunerna i länet. Även Vansbro uppvisar en hög andel utländska gästnätter, men det är ett resultat av att beräkningen har gjorts på väldigt få gästnätter totalt.

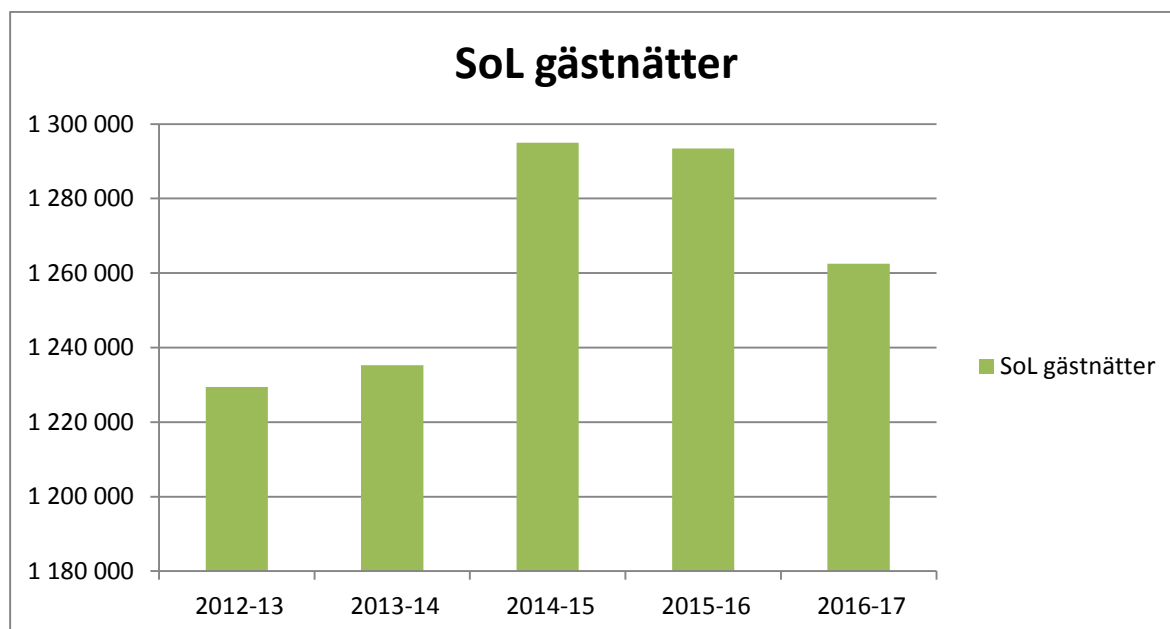
Figur 13 Kommunernas andel av länets utländska turister under vintersäsong 2012/13 till 2016/17

Källa: SCB och Tillväxtverket * Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april.* Exklusive förmedlade privata stugor och lägenheter.

Som en konsekvens av förändringen av antalet utländska gästnätter har den geografiska koncentrationen av utländska gästnätter i Dalarnas län förändrats. Orsaken är framförallt att Malung-Sälen under den studerade perioden minskat sin andel av de utländska besökarna från omkring 25 % till en 17 % av länets utländska gästnätter (Figur 13) samtidigt som exempelvis Falun har ökat sin andel från 4 % till 7 %. Under säsongen 2016/17 hade Älvdalen nästan hälften av de utländska gästnätterna i länet vilket de även hade vintern 2012/13.

Tillkommande officiella gästnätter på länsnivå

Som en komplettering till den ovan tecknade bilden av antalet gästnätter i kommersiella anläggningar i Dalarnas län under vintersäsongerna från 2012/13 till 2016/17 har gästnätterna som producerats i förmedlade privata stugor och lägenheter sammanställts för samma månader som i den tidigare statistiken.

Figur 14 Utveckling av antalet gästnätter under vintersäsongen i förmedlade privata stugor och lägenheter i Dalarnas län

(SoL) i Dalarnas län 2012-2017. Källa: SCB och Tillväxtverket. Med vintersäsong avses perioden oktober till och med april.

Vid en analys av antalet producerade gästnätter som finns registrerade i SoL-registret (privat förmedlade stugor och lägenheter) som återges i figur 14 ovan, så syns en kraftig ökning av antalet gästnätter från 2012 till 2015. Figur 13 visar att antalet gästnätter har ökat med omkring 30 000 nätter mellan 2012 och 2016. Den kraftigaste uppgången av förmedlade privata stugor och lägenheter kan noteras mellan vintersäsongen 2013/14 och 2014/15. Eftersom antalet skiddagar i Sälen ligger på ungefär samma nivå 2016/17 som vintersäsongen 2012/13 finns det anledning att anta att omfattningen på turismen i Malung/Sälen inte visar samma nedgång som antalet gästnätter visade i figurerna ovan.

Slutsatser

Den här rapporten har syftat till att beskriva utvecklingen av antalet gästnätter under vintersäsongen på kommunal och regional nivå i Dalarnas län från vintersäsongen 2012/13 fram till och med vintersäsongen 2016/17. Underlaget bygger på kommersiellt förmedlat boende. Studien innefattar därför inte privat uthyrning av bostäder så som fritidshus.

Under vintersäsongen 2016/17 noterades ca.1 827 000 övernattningar i Dalarnas län. Det var en ökning med omkring 70 000 gästnätter från föregående vintersäsong. Det innebar en procentuell ökning med ca 2,5 %. När dessa gästnätter delas upp i svenska och internationella gästnätter så kan det konstateras att det finns en positiv trend i antalet svenska gästnätter mellan vintersäsongen 2012/13 och vintersäsongen 2016/17. De svenska utgör omkring 90 % av det totala antalet. De internationella gästnätternas utveckling har däremot varit mer varierad under perioden. Trenden är svagt negativ. Anledningen är framförallt att den största exportmarknaden, som är Danmark, har utvecklats svagt under perioden. Nedgången var som kraftigast fram till vintersäsongen 2015/16 och verkar nu ha planat ut. Andra stora exportmarknader är Norge och Nederländerna och där kan en positiv trend av antalet gästnätter noteras mellan 2012/13 och 2016/17. Framförallt Nederländernas utveckling är kraftigt positiv även om den startade på relativt låga nivåer.

På kommunal nivå uppvisar alla, förutom fjällkommunerna, en ökning av antalet gästnätter jämfört med förra säsongen. Malung-Sälen och Älvdalen har det största antalet gästnätter i länet. Antal gästnätter i Älvdalens kommun steg stadigt under de första fyra vintersäsongerna i perioden, från strax över 400 000 gästnätter under vintern 2012/13 till strax över 500 000 gästnätter under vintern 2015/16, för att därefter stanna på denna nivå. Antalet gästnätter i Malung-Sälen minskade däremot successivt med 100 000 gästnätter från ungefär 570 000 gästnätter i vinter 2012/13, till 475 000 gästnätter i slutet av perioden.

Turismexporten varit framgångsrik vintersäsongen 2016/17 jämfört med föregående vintersäsong i de flesta kommuner. Trots det har de flesta fortfarande en låg andel internationella gästnätter. Högst andel finns i Älvdalens kommun och förhållandevis låga procentandelar internationella gästnätter återfinns i Leksand, Borlänge, Mora och Rättvik. Men samtliga kommuner ligger lägre än det nationella snittet. Fördelningen av de internationella gästnätterna mellan Dalarnas kommuner är väldigt ojämnt. Flest återfinns i fjällkommunerna, även om Malung-Sälen under den studerade perioden minskat sin andel av de utländska besökarna i länet från omkring 25 % till 17 %.